

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: 83: P-2444/2026-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu toga suda Blaženki Butigan Matić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Maria Mikuleca iz Podgorja Bistričkog 26, Marija Bistrica, OIB: 56147811425, zastupan po punomoćnici Đurđici Kos, odvjetnica iz Sv. Ivana Zeline, protiv tuženika HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB: 87939104217, zastupan po punomoćniku Ivi Šućuru, odvjetniku u Zagrebu, radi utvrđenja, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene dana 06. srpnja 2026., u prisutnosti tužitelja osobno, punomoćnice tužitelja Đurđice Kos, odvjetnice, a u odsutnosti uredno pozvanog tuženika, dana 24. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnima i bez pravnog učinka odredbe članka 6.1. i 6.2. Ugovora o kreditu broj 218706, sklopljen između tužitelja, kao korisnika kredita i pravnog prednika tuženika, kao kreditora, potvrđen kod javnog bilježnika Ivana Adžije iz Zaprešića pod poslovnim br. OV-19458-2008, koje glase: „6.1. Naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita: Jednokratno 1,30% (jedancijelatridesetposto), od iznosa kredita, minimalno 500,00 (petstokunainulalipa) kn naplaćuje se neposredno prije isplate kredita. 6.2. Naknada za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva: Jednokratna uplata po premijskoj stopi od 2,10% (dvacijeladesetposto) na iznos glavnice uvećane za 20% sukladno Ugovoru o osiguranju potraživanja sa osiguravajućom kućom.

II. Nalaže se tuženiku HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB: 87939104217 da naknadi tužitelju Mariu Mikulecu iz Podgorja Bistričkog 26, Marija Bistrica, OIB: 56147811425 troškove parničnog postupka od 753,10 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama od 24. rujna 2026. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku 15 dana.

III. Odbija se tuženik sa zahtjevom za naknadu parničnog postupka u cijelosti.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi Tužitelj je dana 16. rujna 2008. sklopio Ugovor o kreditu broj 218706, sa Volksbank d.d. koja je 18. siječnja 2013. promijenila ime u Sberbank d.d. a zatim u Nova hrvatska banka d.d. Temeljem Ugovora o pripajanju od 01. ožujka 2023., rješenja Hrvatske narodne banke o odobrenju pripajanja od 06. travnja 2023. te Odluke Glavne skupštine Nove hrvatske banke d.d. od 14. lipnja 2023., Nova hrvatska banka d.d. pripojena je Hrvatskoj poštanskoj banci d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Jurišićeva 4, OIB: 87939104217, koja je od 03. srpnja 2023. njen pravni sljednik. Ugovor o kreditu potvrđen je kod javnog bilježnika Ivana Adžije iz Zaprešića pod poslovnim br. OV-19458-2008. Ugovorom je tužitelju odobren kredit u iznosu od 22.627,46 CHF u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB za devize važeće na dan isplate kredita uz uvjete i na način kako je to ugovorom određeno. Prije isplate kredita tuženik je odbio i naplatio jednokratni trošak za obradu zahtjeva i administraciju kredita u iznosu od 1,30% od iznosa odobrenog kredita i 2,10% od iznosa glavnice uvećane za 20% sukladno Ugovoru o osiguranju potraživanja sa osiguravajućom kućom a premija se naplatila u kunskoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju tuženika na dan isplate kredita. Instrumenti osiguranja kredita bili su ovršna izjava o zapljeni primanja korisnika kredita, deponiranje knjižice vozila kod kreditora, prijenos vlasništva na pokretnini, ustupanje prava osiguranja te zadužnica korisnika kredita. Ugovor je bio zaključen na vrijeme od 7 godina a korisnik kredita dužan je bio kreditoru vratiti kredit u 84 mjesečnih anuiteta u iznosu od 159,40 CHF u kunskoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju banke za CHF važećem na dan dospijeca. Člankom 2. Ugovora propisano je da se na odobreni iznos kredita zaračunavaju kamate od 6,40% 1 godišnje, da je kamata promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatama i naknadama Kreditora. Tužitelj je kredit u cijelosti otplatio. Člankom 6.1. i 6.2. određeno je da se od iznosa kredita odbijaju naknada za obradu zahtjeva i administrativnu naknadu te naknada za osiguranje kredita. Tužitelj ističe da je predmetni ugovor o kreditu sklopljen na unaprijed formuliranom standardnom obrascu o kojima strane nisu pregovarale, pa tužitelj nije imao nikakvog utjecaja na njegov sadržaj. Radi se o ugovoru na unaprijed pripremljenom obrascu u kojemu je tuženik koristio nepoštenu poslovnu praksu te je kao jača ugovorna strana, financijska institucija koja se profesionalno bavi davanjem kredita, nezakonito i nepošteno primjenjivao ugovorne odredbe o naknadama za obradu zahtjeva i administraciju kredita te naknade za osiguranje kredita. Na taj način tuženik je tužitelja doveo u neravnopravan položaj u kojem isti nije mogao utjecati na sadržaj unaprijed pripremljenog ugovora. Tuženik je na opisani način postupio suprotno odredbama Zakona o zaštiti potrošača i to člancima 81., 82. i 87. (Narodne novine br. 96/03, dalje u tekstu: ZZP/03) i to člancima 81., 82. i 87. ZZP/03) te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 35/05 i dr., dalje u tekstu: ZOO/05). Prije sklapanja i u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora tuženik nije sa tužiteljem pojedinačno pregovarao o odredbama članka 6.1. i 6.2. Ugovora, niti mu je prezentirao koje to točno troškove ima u vezi postupka odobravanja kredita niti mu je objasnio strukturu tih troškova i zašto su iznosi te naknade u izravnoj korelaciji sa iznosom kredita koji se traži. Tuženik je tužitelja bio stavio u poziciju „uzmi ili ostavi” te je isplatu kredita uvjetovao plaćanjem naknade. Isto tako, tuženik je izričito tražio od tužitelja sredstva osiguranja vraćanja kredita i to ovršnu izjavu o zapljeni po pristanku dužnika i ovjerovljenu zadužnicu te prijenos prava vlasništva na pokretnini – vozilu. Kao sredstvo osiguranja nije navedeno da je tuženik dužan osigurati kredit kod neke osiguravajuće kuće niti su mu predloženi

uvjeti osiguranja odnosno koje sve rizike pokriva. Tužitelju nikada nije dostavljena potvrda ili na bilo koji način dokazao da se radi o plaćenju premiji osiguranja već je isto naplaćeno kao naknada. Dakle, polazeći od nesporne činjenice da je odredba članka 6.1. i 6.2. Ugovora koja se odnosi na naplatu naknada sastavni dio standardnog ugovora o kreditu unaprijed sastavljenog od tuženika, o kojim odredbama tuženik nije sa tužiteljem pojedinačno pregovarao, niti je tužitelj imao utjecaj na njihov sadržaj, to je navedenim odredbama, suprotno načelu savjesnosti i poštenja tužitelju nametnuta prekomjerna i ekonomski potpuno neopravdana obveza odnosno takva ugovorna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama korisnika kredita - potrošača kao jedne ugovorne strane u odnosu na tuženika - banku kao drugu ugovornu stranu, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava, uz ostalo načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima te načelu dužnosti njihove suradnje i načelu zabrane zlouporabe prava. 10. Cjelokupno ponašanje tuženog prilikom potpisivanja predmetnog Ugovora i trajanja ugovornog odnosa predstavlja nepoštenu poslovnu praksu i na taj način tuženik je stekao određenu nepripadnu korist, a za to nema pravne osnove. Iz tih razloga tužitelj smatra da je isključiva krivnja za sklapanje Ugovora koji sadrži ništetne odredbe na strani tuženika budući je on pokazao osobitu nepažnju prilikom sastavljanja sadržaja Ugovora u kojem tužitelj nije mogao sudjelovati. Slijedom svega navedenog, a prema zahtjevu iz tužbe tužitelj potražuje utvrđenje ništavim točke 6.1. Naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita: Jednokratno 1,30% (jedancijelatridesetposto), od iznosa kredita, minimalno 500,00 (petstokunainulalipa) kn naplaćuje se neposredno prije isplate kredita i 6.2. Naknada za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva: Jednokratna uplata po premijskoj stopi od 2,10% (dvacijeladesetposto) na iznos glavnice uvećane za 20% sukladno Ugovoru o osiguranju potraživanja sa osiguravajućom kućom, kao i da mu tuženik naknadi parnični trošak sa zateznom kamatom od presuđenja do isplate.

2. U odgovoru na tužbu tuženik navodi Tuženik u cijelosti osporava tužbeni zahtjev kao neosnovan, te prije svega ističe prigovor nedostatka pravnog interesa tužitelja za podnošenje deklaratornog tužbenog zahtjeva u smislu članka 187. Zakona o parničnom postupku NN 155/2023. Naime, tužitelj u ovom postupku traži utvrđenje ništetnosti pojedine ugovorne odredbe iz ugovora o kreditu, temeljem koje je navodno naplaćena administrativna naknada. Međutim, tužitelj u konkretnom slučaju nema pravni interes za podizanje isključivo deklaratorne tužbe, jer bi mu u slučaju osnovanosti zahtjeva bilo znatno jednostavnije i učinkovitije ostvariti pravnu zaštitu kondemnatornom tužbom, kojom bi mogao neposredno tražiti povrat navedenog iznosa za koji tvrdi da je neosnovano naplaćen. Sukladno načelu ekonomičnosti postupka iz članka 10. ZPP-a, Sud je dužan spriječiti vođenje nepotrebnih i neučinkovitih postupaka, osobito kada je očito da bi se eventualna pravna korist tužitelja mogla ostvariti izravnim zahtjevom na činidbu, a ne zasebnim utvrđenjem koje ne proizvodi neposredne pravne učinke. Navedeno proizlazi i iz ustaljene sudske prakse. Tako je, primjerice, u rješenju Županijskog suda u Velikoj Gorici navedeno: 9. Iako tužitelj pravilno ukazuje da se na ništetnost ugovora ili njegovih pojedinih odredaba može, prema odredbi čl. 327. st. 1. ZOO pozivati svaka zainteresirana osoba, navedenu sintagmu tužitelj pogrešno tumači kao posebnu odredbu na temelju koje bi tužitelj imao ovlaštenje na podnošenje tužbe za utvrđenje, bez potrebe dokazivanja pravnog interesa. 10. Suprotno žalbenim navodima, u slučaju primjene čl. 327. st. 1. ZOO tužitelj je dužan učiniti vjerojatnim pravni interes, jer navedena odredba ne predstavlja posebni propis u smislu odredbe čl. 187. st. 2. ZPP, što je vidljivo iz samog sadržaja navedene zakonske odredbe. Nadalje,

Županijski sud u Sisku zauzima stajalište da je deklaratorna sudska zaštita dopuštena samo iznimno. Naime, takva zaštita predstavlja intervenciju prije nastanka povrede prava, u situaciji kada postoji očekivanje da bi do povrede moglo doći. Zakonom je dopuštena isključivo iznimno, i to radi razjašnjenja određenog pravnog odnosa kao pretpostavke za zasnivanje i ostvarivanje drugih prava, čime se ujedno sprječava buduća povreda. Isto pravno shvaćanje potvrđuje i sudska praksa Vrhovnog suda Republike Hrvatske, koji u svojim odlukama ističe da je, sukladno odredbi čl. 187. st. 2. ZPP-a, temeljna pretpostavka za podnošenje tužbe na utvrđenje postojanje pravnog interesa. Kad takav pravni interes iz tužbe ne proizlazi, sud je dužan tužbu odbaciti primjenom odredbe čl. 288. st. 2. ZPP-a: U konkretnom slučaju tužitelj ne traži utvrđenje da bi neko njegovo subjektivno pravo bilo povrijeđeno ili ugroženo, niti je učinio vjerojatnim da bi tužbenim zahtjevom ostvario određenu pravnu korist, koju bez sudske presude ne bi mogao ostvariti. Kako je postojanje pravnog interesa procesna pretpostavka dopuštenosti suđenja u određenoj pravnoj stvari, a takav pravni interes iz tužbe ne proizlazi, pravilno su nižestupanjski sudovi primjenom odredbe čl. 288. st. 2. u svezi s odredbom čl. 187. ZPP-a odbacili tužbu tužitelja. Odnosno, zaključuje kako ne postoji pravni interes za podizanje tužbe za utvrđenje ako tužitelj pravnu zaštitu može ostvariti kondemnatornom tužbom. Slijedom navedenog, tuženik smatra da tužba tužitelja ne ispunjava pretpostavke za vođenje parnice za utvrđenje, budući da je u konkretnom slučaju mogućnost ostvarivanja prava kondemnatornom tužbom očita, a podizanje ove tužbe predstavlja nepotrebno opterećenje Suda i suprotno je svrsi i duhu procesne ekonomije, stoga tuženik predlaže odbaciti zahtjev, a u nastavku se opreza radi očituje kako slijedi. Tužba se smatra kako je ista u cijelosti neosnovana zbog čega ju tuženik osporava u cijelosti. (dalje U bitnome, tužba i tužbeni zahtjev neosnovani su zbog sljedećih razloga: Potraživanje tužitelja je u zastari; O naknadi za obradu i administraciju kredita i naknadi za osiguranje kredita Tvrdnje tužitelja da je tuženik koristio nepoštenu poslovnu praksu su neosnovane i neutemeljene; O visini tužbenog zahtjeva. Tuženik će u nastavku obrazložiti svaki od navedenih razloga. a) Potraživanje tužitelja je u zastari 1. Prije upuštanja u raspravljanje o osnovi tužbenog zahtjeva, tuženik stavlja prigovor zastare. Tuženik također dostavlja pravno mišljenje prof.dr.sc. Aleksandre Maganić, profesorice na Katedri građanskog procesnog prava Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, od 2. 12. 2024., u kojem su razjašnjene pravne posljedice odluke u predmetima C 554/21, C-622/21 i C-727/21, Financijska agencija protiv Hann Invest d.o.o., Mineral-Sekuline d.o.o., Udruga KHL Medveščak Zagreb, od 11. srpnja 2024. godine. Naime, prema citiranom mišljenju, ako presuda u predmetu Hann Invest i dr. ima učinak prema svim nacionalnim sudovima (erga omnes) i ako djeluje retroaktivno (ex tunc) na pravna shvaćanja koja su donesena primjenom unutarnjeg mehanizma koju je Sud EU ocijenio protivnima s čl. 19. st. 1. podst. 2. UEU-a, onda je i rezultat toga unutarnjeg mehanizma, odnosno pravno shvaćanje protivno pravu EU. Međutim, promjena sudske prakse ne može se temeljiti na (obvezatnim) pravnim shvaćanjima koja bi bila protivna već postojećoj zakonskoj odredbi i koja bi to pitanje uređivala na posve nov način, dakle suprotno zakonu. U svakom slučaju, da prvostupanjski sud iz nekog razloga i ne prihvati tijek zastarnih rokova na koje je upućivao tuženik tijekom provedenog postupka, te zastarni rok u ovoj žalbi, isti bi u tom slučaju, sukladno stajalištu iznesenom u presudi Vrhovnog suda RH Rev 2245/17 od 20. 3. 2018. trebao primijeniti zastarni rok koji počinje teći pravomoćnim okončanjem parnice Potrošač donošenjem presude Visokog trgovačkog suda RH broj PŽ 7129 od 13. 6. 2014. (u odnosu na promjenjivost kamatne stope), odnosno presude Visokog

trgovačkog suda RH broj PŽ-6632/17 od 14. 6. 2018. (u odnosu na vezanost glavnice kredita za CHF valutnu klauzulu). Dokaz: - citirana mišljenja prof.dr.sc. Marko Baretić i prof.dr.sc. Aleksandre Maganić x2 - Odluka suda EU, C-554/21, C-622/21 i C-727/21, Financijska agencija protiv Hann Invest d.o.o., Mineral-Sekuline d.o.o., Udruga KHL Medveščak Zagreb.“ Tužitelj je predmetni parnični postupak pokrenuo tek 10.04.2026., pa tuženik prigovara zastari utuženih iznosa i to s nekoliko različitih osnova sukladno Zakonu o obveznim odnosima (NN 35/05 – 126/21, dalje kao: „ZOO“), ovisno o pravnoj kvalifikaciji potraživanja tužitelja. (i) Naknada štete Ako bi se ovaj postupak kvalificirao kao postupak radi naknade štete, primjenjiv je zastarni rok iz odredbe članka 230. ZOO-a, koji propisuje da tražbine za naknadu štete zastarijevaju za 3 godine od kada je oštećenik doznao za štetu i za osobu koja je štetu učinila, a u svakom slučaju u roku od 5 godina od kada je šteta nastala. Iako tužitelj nije dokazao osnovu tužbenog zahtjeva, a uzevši u obzir činjenicu da je predmetni Ugovor o kreditu br. 218706 sklopljen između tužitelja i prednika tuženika 16.09.2008. na iznos od 22.627,46 CHF, za očekivati je da je i subjektivni i objektivni rok za isplaćene naknade protekao. (ii) Povrat mjesečnih anuiteta Ako bi se ovaj postupak kvalificirao kao postupak radi povrata mjesečnih anuiteta, primjenjiv bi bio zastarni rok iz odredbe članka 226. ZOO-a koji propisuje da tražbine povremenih davanja zastarijevaju za 3 godine od dospelosti svakog pojedinog davanja. Stoga sukladno članku 226. ZOO-a, tražbine povremenih davanja (a u što su izričito uključene i tražbine anuiteta) zastarijevaju za tri godine od dospelosti svakoga pojedinog davanja. Slijedom navedenog, bilo bi nedopustivo da, primjerice, takve tražbine tuženika prema tužitelju zastarijevaju za tri godine, ali da tražbina tužitelja za povrat istoga zastarijeva u duljem roku. Ako bi se zbog utvrđenja ništetnosti utvrdilo da se pak radi o stjecanju bez osnove, zastarni rok je 5 godina od dana sklapanja ništavog pravnog posla. Takvo je stajalište izraženo i u sudskoj praksi Vrhovnog suda Republike Hrvatske u presudi VSRH Rev x 183/2011 kako slijedi: „Prema prihvaćenoj praksi ovog suda, a suprotno stajalištu nižestupanskih sudova, kod zahtjeva za vraćanje primljenog temeljem ništavog pravnog posla rok zastare potraživanja je pet godina u smislu odredbe čl. 371. ZOO, a zastarni rok počinje teći od dana sklapanja ništavog pravnog posla što u konkretnom slučaju znači 30. lipnja 1993. Obzirom da je tužitelj tužbu podnio tek 2001. osnovan je prigovor zastare potraživanja s osnova stečenog bez osnove, jer je protekao rok od pet godina u smislu odredbe čl. 371 ZOO od sklapanja spornog ugovora i kada se u smislu odredbe čl. 361. st. 1 ZOO uzima da je zastarijevanje počelo teći.“ Dosljednom primjenom ovog shvaćanja, a uzevši u obzir da je predmetni Ugovor o kreditu sklopljen 2008. godine, potraživanje iz Tužbe bio bi pod zastarom budući da petogodišnji zastarni rok počinje teći od dana sklapanja ugovora o kreditu. Iz pravnih shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske (VSRH), Visokog trgovačkog suda kao i brojnih županijskih presuda proizlaze razlozi zašto pravo na naknadu iz ugovora o kreditu podliježe zastari. Sukladno stajalištu Vrhovnog suda RH Rev—2245/17 od 20.03.2018. godine zastarni rokovi ponovno počeli teći pravomoćnim okončanjem parnice Potrošač, odnosno od dana 13.06.2014. godine. dok se u presudama GŽ 744/2024 i GŽ 1095/2021, naglašava se da zastara potraživanja počinje teći od pravomoćnosti presude donesene u kolektivnom sporu, što ukazuje na to da je važno kada je donesena presuda koja utvrđuje ništetnost ugovornih odredbi. Stav je tuženika da je potraživanje tužitelja zastarjelo, jer isti je mogao (odnosno, i bio dužan, ako je smatrao da postoji pravo na naknadu štete koje potražuje u ovom postupku) neovisno od kolektivnog spora, u zastarnim rokovima (kako je to naprijed navedeno) pokrenuti postupak za utvrđenje djelomične ništetnosti ugovora te ostvarivati zahtjev

za naknadu štete u tom postupku, čime je isključivo tužitelj, a ne treća osoba, jedini mogao prekinuti tijek zastare (čl. 241.ZOO-a). Stoga, kolektivni spor, budući da nije predviđen odredbom čl. 241. ZOO niti bilo kojom drugom odredbom drugog zakona koja regulira prekid postupka, ne utječe na činjenicu da je potraživanje koje tužitelj potražuje ovom tužbom u trenutku podnošenja ove tužbe već zastarjelo. Osim toga VSRH smatra da sklapanjem Aneksa ugovora (konverzijom kredita iz CHF u EUR) banka ispunjava tužbeni zahtjev potrošača kako u pogledu: Utvrđenja ništetnosti obračuna promjenjivih kamata i Isplate preplaćenih iznosa, pa budući da je zahtjev već ispunjen kroz konverziju, ne postoji daljnji pravni temelj za dodatna potraživanja, pa se potrošaču ne priznaje pravni interes za daljnje tužbe. Tumačenje da potraživanja iz CHF kredita mogu nastaviti teći unedogled (od datuma svakog pojedinačnog anuiteta) dovelo bi do pravne nesigurnosti i potencijalne zlouporabe prava, a prema stajalištu VSRH, nakon zakonite konverzije kredita iz CHF u EUR: Smatra se da je banka ispunila tužbeni zahtjev. Ograničenje zastare štiti pravnu sigurnost i sprječava zlouporabu prava radi čega ukazujemo i na pravna mišljenja vezano uz spojene predmete Suda Europske unije C-554/21, C-622/21 i C 727/21, Financijska agencija protiv Hann Invest d.o.o., Mineral Sekuline d.o.o., Udruga KHL Medveščak Zagreb, od 11. srpnja 2024. godine. Zaključno, o kojoj god pravnoj kvalifikaciji bi se u predmetnom slučaju radilo, zastara je svakako nastupila za tužiteljeva potraživanja. Unatoč tome, tuženik će se u nastavku opreza radi očitovati i na ostale navode tužitelja. b) O naknadi za obradu i administraciju kredita i naknadi za osiguranje kredita. Tuženik prije svega ističe da odredba o ulaznoj naknadi i odredba za osiguranje kredita propisuju jasne i nedvosmislene iznose naknada koji se imaju naplatiti od korisnika kredita za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, odnosno drugim riječima ulazna naknada je izražena u točno naznačenom postotku od 1,30% na iznos kredita što čini tu odredbu lako uočljivom i razumljivom pa je utoliko i bespredmetno utvrđivati i eventualnu nepoštenost, odnosno ništetnost navedene odredbe, odnosno 2,10% na iznos glavnice uvećane za 20% za naknadu za osiguranje kredita. Za utvrđivanje nepoštenosti pojedine odredbe sukladno čl. 81. ZZP-a tužitelj je dužan dokazati kako osnovu tako i visinu svog tužbenog zahtjeva. Da bi se određena ugovorna odredba mogla utvrditi ništetnom, potrebno je da se kumulativno ispune sljedeći uvjeti: - - da se o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo; da je odredba i/ili nejasna, i/ili teško razumljiva i/ili teško uočljiva; te naposljetku, - da je odredba suprotna načelu savjesnosti i poštenja i da stoga uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (ovdje tužitelja). Člankom 6. Ugovora jasno je propisano da se tužitelj tuženiku obvezuje platiti temeljem Ugovora naknadu za administraciju i obradu kredita (čl. 6.1.) pri čemu je iznos te naknade jasno i razumljivo izražen u postotku od 1,30% od iznosa kredita, kao i platiti naknadu za osiguranje kredita (čl.6.2.) po premijskoj stopi od 2,10% na iznos glavnice uvećane za 20%. Apsurdno je tvrditi da bi ovakva odredba, naznačena na prvoj stranici ugovora o kreditu bila nerazumljiva ili teško uočljiva tužitelju. Dakle, već je samim pregledom Ugovora moguće zaključiti da su ispunjene dvije pretpostavke – jasna i lako uočljiva odredba. Navedene odredbe jasno su koncipirane Ugovorom te unesene u Ugovor na lako uočljivom mjestu, bez ikakvih dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama napisanim manjim slovima ili umetnutim u fusnotu Ugovora. Očito je stoga da se o naknadi za administraciju i obradu kredita pregovaralo, prvenstveno s obzirom na to da su ugovorne strane izrijeком ugovorile primjenu Tarife te da je tužitelj u svakom trenutku bio slobodan odabrati neki drugi model kredita od onih koji su u to vrijeme bili dostupni na tržištu. Nadalje, odredbe o naknadi za administraciju i obradu kredita iz Ugovora su jasne,

uočljive i lako razumljive. Da su odredbe jasne i uočljive nije i ne može biti dvojbeno, budući da su iste sastavni dio Ugovora i u njemu su izričito navedene. Postojanje i naplaćivanje naknade za obradu i administraciju kredita u vrijeme sklapanja Ugovora bila je uvriježena u praksi banaka te je tužitelj u svakom trenutku bio slobodan pregovarati s tuženikom oko plaćanja spomenute naknade. Glede tvrdnje tužitelja da se o predmetnim odredbama Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo, kao što je već više puta navedeno, tužitelj ovu tvrdnju nije potkrijepio niti jednim dokazom. Tuženik nije niti pokušao dokazati da se radilo o formularnom ili tipskom ugovoru na čiji sadržaj tužitelj nije imao utjecaja. Svaki ugovor o potrošačkom kreditu što ga tuženik sklapa ili je sklapao s potrošačem prilagođen je potrošaču s kojim se ugovor sklapa. Pa se tako ugovori o kreditu između više potrošača razlikuju u bitnim sastojcima ugovora kao što su kamatna stopa, iznos glavnice, vrijeme otplate i drugim. Iz navedenog proizlazi ono što je već više puta navedeno, a to je da je tužitelj samo paušalno naveo svoje tvrdnje bez ikakvih dokaza. Direktivom Vijeća Europske unije 93/13/EEZ čiji tekst je inkorporiran spomenutim Zakonom o zaštiti potrošača u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo je odredbom čl. 4. st. 2. Direktive propisano da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštene ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani, i isporučene usluge i robe, na drugoj, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene, dok je odredbom čl. 5. propisano da u slučaju ugovora u kojima se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo. Dakle, Direktiva propisuje tzv. načelo transparentnosti koje je razvijeno u praksi Suda EU kao načelo temeljem kojega u trenutku ugovaranja određenog pravnog posla potrošaču odredbe ugovora moraju biti razumljive ne samo na formalnoj i gramatičkoj razini, nego i na način da mu je pruženo dovoljno informacija temeljem kojih može shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja određene odredbe. Osim toga, ovdje valja ukazati i na odredbu čl. 83. Zakona o zaštiti potrošača, a kojom odredbom je propisano da će sud prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzeti u obzir narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor. Dakle, i Direktiva i ZZP propisuju kriterije temeljem kojih se ocjenjuje da li je određena ugovorna odredba poštena, što znači da je i u ovom konkretnom slučaju potrebno ispitati informacije koje su se pružile tužitelju kao potrošaču, ali i okolnosti koje su vrijedile prije i za vrijeme sklapanja ovog ugovora o kreditu. Prvenstveno što se tiče informacija koje je tuženik pružio tužitelju, tuženik ističe da je tužitelja u cijelosti informirao o njegovoj obvezi na plaćanje naknade za obradu kredita. Zbog činjenice da je tužitelj bio upoznat s obvezom plaćanja ulazne naknade te da je bio i upoznat s točno određenim iznosom koji mora podmiriti za ulaznu naknadu, Županijski sud u Zagrebu u presudi poslovnog broja GŽ 2101/2022-4 od 11. listopada 2022. godine preinačuje prvostupanjsku presudu kojom je usvojen tužbeni zahtjev te odbija u cijelosti tužbeni zahtjev s obrazloženjem: „Nije sporno da je tužiteljica bila upoznata sa visinom naknade za obradu kredita prije sklapanja Ugovora o kreditu u vezi sa čim je detaljno informirana o visini naknade koju plaća korisnik sa statusom klijenta odnosno bez statusa klijenta banke (sve prema Ponudilist 18 spisa, dostavljene po tuženiku u kojoj se između ostalog određeno navodi: "ISKORISTITE JOŠ POVOLJNIJE UVJETE ERSTE KREDITA-ostvarite status klijenta Erste banke otvaranjem tekućeg računa-prebacivanjem redovnih mjesečnih primanja", a nastavno su određeno navedeni svi uvjeti kredita za one koji imaju status klijenta i one koji nemaju taj status, tako da je uz ostalo jasno navedeno da

prvi sa statusom klijenta plaćaju naknadu za obradu kredita u visini od 2%, a ostali bez tog statusa u visini od 3% od iznosa kredita). Ovo potvrđuje iskaz svjedokinje Maje Turković prema kojem su klijenti dolazili s ponudom u kojoj je, između ostalog, bila ponuđena po visini različita naknada za obradu kredita ovisno o tome je li klijent prebacio svoj račun u banku. U opisanim okolnostima, tuženik je dokazao svoje tvrdnje da se je pojedinačno pregovaralo o navedenoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru (članak 81. stavak 4. ZZP/03), zbog čega tužbeni zahtjev nije osnovan.“ Dodatno glede naknade za osiguranje, tuženik ističe kako iz recentne sudske prakse nedvojbeno proizlazi kako je naknada za osiguranje kredita sastavni dio ugovora te predstavlja odredbu koja je uobičajeni sastojak ugovora o kreditu, te se odnosi na redovno i uobičajeno poslovanje banke. Potvrđuje to i presuda Općinskog suda u Požegi P-213/2019-31 od 14.09.2023.: U smislu odredbe članka 83. ZZP/03 prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzimati će se u obzir narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje predstavlja glavni ugovor, dok je odredbom članka 84. ovog zakona propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Ocjena je ovog suda da je dio ugovorne odredbe iz članka 2. Ugovora o kreditu za kupnju motornog vozila, a koji se odnosi na obvezu korisnika kredita platiti kreditoru jednokratnu premiju osiguranja, a koja se utvrđuje po premijskoj stopi u visini od 1,70%, na način da se ovaj postotak obračunava na iznos od 17.312,14 CHF, u protuvrijednosti u kunama na dan isplate kredita za tužitelja kao korisnika kredita, bio jasan, lako razumljiv i uočljiv i u tom slučaju nije bilo dopušteno ispitivati u ovom postupku poštenost dijela ove ugovorne odredbe. Naime, u članku 1. rečenog ugovora stoji da kreditor korisniku kredita stavlja na raspolaganje kredit za kupnju motornog vozila u iznosu od 17.312,14 CHF u kunskoj protuvrijednosti i da se korisnik kredita obvezuje platiti jednokratnu premiju radi osiguranja tražbine kreditora po navedenoj premijskoj stopi, uz uvećanje osnovice za 20%. Matematičkim putem se dobije da je uvećanje od 1,70% na osnovicu od 17.312,14 CHF jednako 294,31 CHF, a ako se 294,31 CHF uveća za 20% dobije se iznos od 58,86 CHF, tj. ukupno 353,17 CHF. Jednaki rezultat obračuna jednokratne premije osiguranja dobije se i ako se iznos od 17.312,14 CHF uveća za 20%, a onda osnovica i uvećanje zajedno pomnože s 1,70%. 17.312,14 CHF uvećano za 20% daje 3.462,43 CHF ili ukupno 20.774,57 CHF, a nakon uvećanje ovog iznosa za 1,70% dobije se iznos od 3,17 CHF, dakle isti iznos koji je korisnik kredita bio u obvezi isplatiti po osnovi jednokratne premije osiguranja tužitelju i to u protuvrijednosti u kunama obračunato prema srednjem tečaju HNB-a na dan isplate kredita. Zbog iznesenih razloga sud zaključuje da je korisnik kredita mogao na vrlo lak način utvrditi koji novčani iznos je u obvezi platiti po osnovi jednokratne premije. S tim u vezi treba istaći da se u pravilu u ugovorima kao što je ovaj upravo na teret potrošača stavljaju troškovi, tj. na određene naknade koji su povezani s kreditorovom djelatnošću, a što znači da gotovo sve banke prilikom odobravanja kredita zahtijevaju da se na teret korisnika kredita uplaćuje određeni novčani iznos, a sve radi urednog osiguranja odobrenog kredita, tj. tražbine. Iako je kreditor unaprijed sastavio rečeni ugovor korisnik kredita je mogao lako i na lako provjerljiv način pročitati i protumačiti koji iznos jednokratne premije je u obvezi platiti kreditoru i bez ikakvih dvojbi i nejasnoća tužitelj je mogao procijeniti ekonomske posljedice dijela ove odredbe, onako kako je jasno i razumljivo napisana u ugovoru. Zbog iznesenih razloga valjalo je tužbeni zahtjev odbiti.“ Kao i presuda Županijskog suda u Zagrebu GŽ-4146/2023-4 od 26.03.2024.: U pogledu

žalbenih navoda koji se odnose na utvrđenje ništetnim odredbe koja se odnosi na premiju osiguranja, valja reći da tužitelj tijekom postupka nije tvrdio niti dokazivao u činjeničnim navodima zbog čega bi predmetna odredba bila ništetna kao niti nepoštena. Naime, citirane odredbe o premiji osiguranja iako ih je tuženik predložio jasne su i tužitelj je jasno mogao znati prilikom sklapanja ugovora koliko će iznositi premija osiguranja uz jasno određene uvjete pa nije jasno zbog čega bi takva odredba uzrokovala neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja jer je tužitelj takav iznos premije mogao predvidjeti i provjeriti. Osim toga, tužitelj tek sada prvi puta u žalbi ističe da mu djelatnik banke nije objasnio izračun jednokratne premije osiguranja kredita, što prema odredbi čl. 352. ZPP ovaj sud nije ovlašten razmatrati, a niti je tužitelj, kako to ističe u žalbi, iskazivao da mu ugovorena jednokratna premija osiguranja nije bila spomenuta prilikom prezentiranja ugovora jer tužitelj nije niti saslušan tijekom postupka, a niti je navedeno tvrdio u činjeničnim navodima tužbe kao niti tijekom postupka, s time da bi navedeno značilo da predmetni ugovor koji potpisuje nije niti pročitao, slijedom čega su žalbeni navodi neosnovani." Tužitelj u tužbi više puta ističe kako se tuženik koristio nepoštenom poslovnom praksom ugovarajući naknadu za odobrenje kredita, tzv. ulaznu klauzulu. Time je navodno tuženik doveo tužitelja u neravnopravni položaj jer tužitelj nije imao mogućnosti pregovaranja s tuženikom oko spomenute odredbe. Tuženik prije svega ističe kako nema nikakvog zakonskog uporišta u tada primjenjivim propisima, a niti uporišta u sudskoj praksi, da je nedopuštena ugovorna odredba prema kojoj tuženik ima pravo na naknadu za obradu ugovora o kreditu. Sukladno odredbi članka 219. ZPP-a određeno je kako je svaka stranka dužna predložiti dokaze na kojima temelji svoje tvrdnje. Tužitelj je u tužbi naveo dva dokazna prijedloga, Ugovor o kreditu i saslušanje tužitelja. Iz samog Ugovora o kreditu se jasno može iščitati da se ovdje ne radi o prikrivenim odredbama već o jasnim, uočljivim i konkretno (u postotku) određenim parametrima, dok je dokaz iskazom svjedoka nevjerodostojan imajući u vidu svojstvo tužitelja kao stranke u postupku. Tužitelj je u svakom trenutku nakon što je pročitao ugovor i navedene odredbe mogao odustati od sklapanja. Iz svega navedenog proizlazi kako se tužitelj paušalno i bez osnove pozvao na one odredbe tada primjenjivog ZPP-a koje su mu odgovarale. Trenutna praksa i potvrđuje ovdje iznesene navode tuženika. U presudi Županijskog suda u Splitu broj GŽ 1215/2020, sud potvrđuje prvostupanjsku presudu kojom se odbija tužbeni zahtjev postavljen na utvrđenje ništetnosti odredbi ugovora o obradi kredita i prijevremenoj otplati. Drugostupanjski sud navodi da ispravno ocjenjuje prvostupanjski sud da su odredbe ugovora koje se tiču naknade za obradu kredita i prijevremene otplate dovoljno jasne i razumljive odnosno uobičajene za Ugovor o kreditu iz citiranog razdoblja u bilo kojoj valuti te da su ih korisnici kredita mogli očekivati i to prema samoj formulaciji teksta te da nije jasno što bi iz teksta ugovora korisniku kredita moglo biti upitno. Zaključno, ne postoji uporište niti u jednom pravnom propisu iz kojeg bi proizlazila čak i najmanja sumnja da je tuženik u bilo kojem trenutku postupao nedopušteno, tj. protivno prisilnim propisima ili Ustavu Republike Hrvatske, a tužitelj nije predložio niti jedan dokaz kojim bi dokazao suprotno. Sve navedeno može biti sankcionirano jedino odlukom kojom sud odbija tužbeni zahtjev tužitelja. U odnosu na visinu tužbenog zahtjeva, tuženik napominje da tužitelj nije dokazao niti osnovu svog tužbenog zahtjeva pa uopće nema mjesta raspravljanju o visini, stoga se tuženik protivi dokaznom prijedlogu za provođenje financijskog vještačenja. Tuženik u skladu s prethodnim navodima predlaže naslovnom Sudu prvenstveno da odbaci tužbeni zahtjev, a podredno da odbije tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti i obveže tužitelja da naknadi tuženiku troškove parničnog postupka.

3. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u presliku Ugovora o kreditu broj 218706 (list 5-11 spisa), izvod iz sudske prakse (list 32-183 spisa), te izveo dokaz saslušanjem tužitelja (list 190 spisa).

4. Cijeneći rezultate dokaznog postupka kako cjelokupnog, tako i svakog dokaza pojedinačno, a na osnovi čl. 8. Zakona o parničnom postupku (NN br. 53/91., 91/92., 112/99., 117/03., 88/05., 84/08, 96/08., 123/08. i 57/11. - u daljnjem tekstu ZPP) sud je ocijenio konačno postavljeni tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti osnovanim.

5. Među strankama je nesporno kako je između prednika tuženika Volksbank d.d. kao banke, te tužitelja kao korisnika kredita zaključen Ugovor o kreditu broj 218706 od 15.07.2008. temeljem kojeg je banka odobrila korisniku kredita iznos od 22.627,46 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB za devize važećim na dan isplate.

6. Redovna kamata na kredit iznosi od 6,10 % godišnje koja je promjenjiva kao u skladu sa odlukama kamatama i naknadama kreditora, efektivna kamatnu stopa 1,79% te interkalarna kamata koja se naplaćuje tijekom otplate kredita i sadržana je u anuitetima a obračunava se u visini redovne kamatne stope. Rok otplate kredita je 84 mjeseci.

7. Čl. 6.1. ugovorena je naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita: Jednokratno 1,30% (jedancijelatridesetposto), od iznosa kredita, minimalno 500,00 (petstokunainulalipa) kn naplaćuje se neposredno prije isplate kredita. 6.2. Naknada za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva: Jednokratna uplata po premijskoj stopi od 2,10% (dvacijeladesetposto) na iznos glavnice uvećane za 20% sukladno Ugovoru o osiguranju potraživanja sa osiguravajućom kućom.

8. Sporno je jesu li su naprijed navedene odredbe, Ugovora o kreditu, u dijelu kojima su ugovorene navedene naknade za obradu zahtjeva i administraciju kredita i naknada za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva: nišetna, te ima li tužiteljica pravo na povrat zahtijevanog novčanog iznosa plaćenog na ime navedene naknade. Sporno je li ovaj sud vezan utvrđenjima iz presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/2012 od 04. srpnja 2013., koja je donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača te je li nastupila zastara potraživanja. Sporno je i pitanje pravnog interesa predmetne tužbe tužitelja na utvrđenje, bez potraživanja isplate po osnovi utvrđenih nišetnih odredbi.

9. U odnosu na postojanje pravnog interesa u pravu je tužitelj kada navodi kako sukladno odredbi članka 187. stavka 2. ZPP-a, tužba za utvrđenje može se podići kad je to posebnim propisom predviđeno, kad tužitelj ima pravni interes da sud utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa ili kad tužitelj ima kakav drugi pravni interes za podizanje takve tužbe. Nadalje, odredbama članka 327. i 328. ZOO-a svaka zainteresirana osoba ima pravo na utvrđivanje nišetnosti, koje pravo se ne gasi, pa tužitelj kao korisnik kredita ima pravni interes tražiti utvrđenje nišetnosti pojedinih odredaba ugovora broj 218706 koji je sklopio sa prednikom tuženika kao kreditorom. Takav stav zauzela je i recentna sudska praksa Županijski sud u Puli-Pola u presudi broj Gž-359/2023 navodi: „Budući da je prvostupanjski sud neosnovano zaključio da tužitelji, samim time što uz deklaratorni zahtjev za utvrđenje nišetnosti nisu postavili (i) kondemnatorni zahtjev za saniranje posljedica te nišetnosti, nemaju pravni interes za predmetnu deklaratornu tužbu, nepravilno je primijenio odredbu članka 187. stavka 2. ZPP-a, što je bilo od utjecaja na donošenje zakonite i pravilne odluke pa je time počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 1. ZPP-

a. Isti stav zauzeo je i Županijski sud u Zagrebu u presudi broj GŽ-495/2025 od 02. rujna 2025. kao i Općinski sud u Novom Zagrebu u pravomoćnoj presudi broj P-351/2025 od 12. rujna 2025. u kojima sudovi prihvaćanju deklaratorne tužbene zahtjeve i utvrđuju ništetnost ugovornih odredaba ugovora o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva

10. U svom logičnom i životnom iskazu kojeg sud u cijelosti prihvaća tužitelj je naveo kako je predmetni ugovor zaključio u poslovnici prednika tuženika u Volksbank d.d. u Zaprešiću, a temeljem kojeg mu je odobren kredit u iznosu od cca 22.000,00 CHF za kupnju vozila. U cijelosti je otplatio predmetni kredit. U auto kući mu je ponuđen kredit u CHF kao jedini. Pročitao je ugovor prije potpisivanja, shvatio je odredbu o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi sukladno odlukama banke, kao i odredbu o ulaznoj naknadi. Nije mogao pregovarati o pojedinoj odredbi ugovora. Nitko mu nije tumačio pojedine odredbe ugovora kao niti javni bilježnik. To je bio unaprijed pripremljeni ugovor u koji su bili uneseni njegovi osobni podaci, iznos kredita, kamatna stopa, rok otplate. Nije bio upoznat s odlukama i tarifama banke o načinu utvrđivanja ulazne naknade i visini iste. Ne zna kada mu je ta naknada naplaćena i u kojem iznosu. Vozilo je koristio isključivo u privatne svrhe. Nije bio vlasnik obrta niti tvrtke.

11. Prije svega valja reći da je tužitelj dokazao svojstvo potrošača. Naime, u odredbi čl. 3. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 79/07., u daljnjem tekstu: ZZP) određeno je da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njegovoj poslovnoj djelatnosti niti obavljanju djelatnosti slobodnog zanimanja. Isto tako rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev 18/2018 od 25. svibnja 2020. se također navodi: "Ako bi se radilo o nekim posebnim okolnostima koje bi isključivale vezanost za pravomoćnu odluku u kolektivnom sporu (npr. da tužitelj nije potrošač nego trgovac), onda je teret dokaza takve činjenice na banci kao kreditoru, ali to nije od važnosti u ovoj pravnoj stvari jer tuženik niti ne ističe takav prigovor." Tužitelj osnovano upućuje i na presudu Suda Europske Unije, C-774/19 od 22. listopada 2020. u kojoj se odlučivalo o svojstvu tužitelja kao potrošača. U predmetnom postupku Vrhovni sud Republike Slovenije zatražio je prije konačne odluke odgovor na pitanje radi li se o potrošaču od Suda EU, i Sud EU je nakon razmatranja konkretnog slučaja zaključio da se radi o potrošaču, unatoč njegovim specifičnim znanjima i stručnosti.

12. Naime, zaključak predmetne presude je činjenica kako svojstvo potrošača proizlazi iz svrhe ugovora, a ne iz zvanja i specifičnih i stručnih znanja kojima raspolaže tužitelj fizička osoba. Sud EU presudom C-774/19 utvrdio sljedeće, po pojedinim paragrafima: paragraf 29. - Pojam potrošača tumači se u skladu s položajem fizičke osobe u ugovoru, u skladu s prirodom i svrhom ugovora, a ne u vezi sa subjektivnim položajem te osobe, pa onda svojstvo potrošača prije svega proizlazi iz vrste ugovorne transakcije. Paragraf 38. - Pojam potrošač definira se kao suprotnost pojmu gospodarski subjekt, objektivne je prirode i ne ovisi o stvarnom znanju i osobnoj informiranosti fizičke osobe. Paragrafi 39. i 40. - Prema sudskoj praksi Suda EU svojstvo potrošača ispituje se isključivo s obzirom na položaj u ugovoru, pa stoga znanje iz područja kojem pripada sklopljeni ugovor pojedinca ne lišava svojstva potrošača. Svojstvo potrošača, ima svaka fizička osoba u svakome ugovoru koji je s trgovcem sklopljen izvan njezine profesionalne djelatnosti ili poslovne aktivnosti! Kako tuženik na tu okolnost nije predložio izvođenje bilo kakvih dokaza, niti takva činjenica proizlazi iz provedenih dokaza, prije svega Ugovora o kreditu, tako sud navedeni prigovor ocjenjuje neosnovanim.

13. Sama činjenica da je tužitelj potrošač proizlazi iz provedenih dokaza, prije svega logičnog i životnog iskaza tužitelja u kojem navodi da je kredit podigao u svrhu adaptacije kuće, dok je iz samog ugovora vidljivo da mu je kredit i isplaćen za isu svrhu.

14. Nadalje iskazom tužitelj sud je sa sigurnošću utvrdio da je predmetni Ugovor o kreditu bio sa svim svojim odredbama unaprijed sastavljen od strane tuženika kao i da se u trenutku sklapanja Ugovora sa tužiteljem nije pojedinačno pregovarao ni o kakvoj naknadi za troškove obrade kredita i naknada za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva niti mu je objašnjeno koliko bi one iznosile.

15. U vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora na snazi je bio Zakon o zaštiti potrošača ZZP/03, koji se primjenjuje na konkretni odnos kao *lex specialis*. Odredbom čl. 81. st. 1. ZZP/03 propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima o obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok je u st. 2. propisano da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog Ugovora trgovca. Nadalje, u st. 3. istog čl. propisano je da se činjenica o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog Ugovora ocjene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena Ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardu trgovca, dok je u st. 4. propisano da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom Ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

16. Sukladno odredbi čl. 84. ZZP/03 je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu Ugovora i primjerenosti cijene poštene, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive. Uvidom u Ugovor o kreditu utvrđeno je da se u konkretnom slučaju radi o tipičnom standardiziranom (tipskom) ugovoru, unaprijed sročenom i priređenom od strane banke. Ugovor sadrži odredbu čl. 6.1. kojom je ugovorena je naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita: Jednokratno 1,30% (jedancijelatridesetposto), od iznosa kredita, minimalno 500,00 (petstokunainulalipa) kn naplaćuje se neposredno prije isplate kredita, te čl. 6.2. kojim je ugovorena naknada za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva: Jednokratna uplata po premijskoj stopi od 2,10% (dvacijeladesetposto) na iznos glavnice uvećane za 20% sukladno Ugovoru o osiguranju potraživanja sa osiguravajućom kućom.

U ugovoru međutim nije navedeno od čega se sastoje navedene naknade, na što se iste odnose, niti su definirani egzaktni parametri o načinu određivanja i izračunu visine te naknada. S obzirom na navedeno, jasno je da se o odredbama akata kredita koje reguliraju materiju kreditiranja, a koji su sadržani u samom Ugovoru po prirodi stvari niti ne može pojedinačno pregovarati, pa je logično da se nije moglo pojedinačno pregovarati, niti o navedenim naknadama.

17. Tuženik niti ne poriče činjenicu da s tužiteljem o spornim odredbama Ugovora nije pojedinačno pregovarao već drži da je tužitelj, ako je bilo ikakvih nejasnoća vezano uz predmetni Ugovor ili bilo koju njegovu odredbu imao mogućnost zatražiti zaposlenike tuženike za pojašnjenje tih odredbi, te ističe da su tužitelju sve informacije o pravima i obvezama iz Ugovora o kreditu bile dostupne i prije sklapanja Ugovora, te je u trenutku sklapanja Ugovora bio u obvezi upotrijebiti dužnu pažnju.

18. Temeljem utvrđenih činjenica proizlazi da je odredba Čl. 6.1. kojim je ugovorena je naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita: Jednokratno 1,30% (jedancijelatridesetposto), od iznosa kredita, minimalno 500,00 (petstokunainulalipa) kn naplaćuje se neposredno prije isplate kredita i čl. 6.2. kojim je ugovorena naknada za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva: Jednokratna uplata po premijskoj stopi od 2,10% (dvacijeladesetposto) na iznos glavnice uvećane za 20% sukladno Ugovoru o osiguranju potraživanja sa osiguravajućom kućom, bile teško razumljive jer u trenutku sklapanja Ugovora tužitelj nije bio upoznat sa parametrima koje utječu na visinu naknade, a tuženik je kao jača strana u Ugovoru jednostrano donio odluku o plaćanju naknade, a da o tome sa tužiteljem nije pregovarao, pa se iste primjenom odredbe čl. 81. st. 1. ZZP/03 smatraju nepoštenima. Sukladno odredbi čl. 87. st. 1. ZZP/03 nepoštene ugovorne odredbe su ništetne.

19. Nadalje odredbom čl. 295. ZOO-a je propisano je da su Opći uvjeti Ugovora, ugovorne odredbe sastavljene za veći broj Ugovora koje je jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja Ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formularnom (tipskom Ugovoru), bilo da se na njih Ugovor poziva, a obvezuju ugovorne strane kao i posebne pogodbe utvrđene međugovarateljima u istom Ugovoru. Odredbom čl. 269. st. 1. propisano je da je objekt ugovorne obveze činidba koja se može sastojati u davanju, činjenju, propuštanju ili trpljenju, a st. 2. istog čl. propisano je da činidba mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno određiva, dok je u čl. 270. ZOO-a propisano da, kad je činidba nemoguća, nedopuštena, neodređena ili neodrediva, Ugovor je ništetan.

20. U svijetlu navedenih odredbi proizlazi da je predmetna ugovorna odredba neodrediva jer Ugovor ne sadrže jasno definirane parametre o načinu određivanja i izračuna visine te naknade pa je iste ništetna u smislu odredbe čl. 270. ZOO-a.

21. Prihvaćanjem takvi ugovornih odredbi o kojoj stranke nisu unaprijed pregovarale, već je obveza rezultat prihvaćanja standardiziranog Ugovora, unaprijed sročnog i priređenog od strane banke, tužena je kao jača strana ugovornog odnosa postupila nepošteno, suprotno načelu savjesnosti i poštenja iz čl. 4. i 5. ZOO-a što je uzrokovalo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu tužitelju kao potrošača pa su iste odredbe ništetne i u smislu odredbe čl. 322. ZOO-a.

22. Odredbom čl. 323. ZOO-a propisano da je u slučaju ništetnosti Ugovora svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog Ugovora, a ako to nije moguće ili se narav onoga što je ispunjeno protiv vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke.

23. Nadalje, čl. 3. Direktive vijeća 93/13 EEZ od 05.04.2003. se jednako kao i u ZZP/03 definira pojam nepoštene ugovorne odredbe pri čemu se uz taj čl. 3. nalazi i prilog koji sadrži indikativan i netaksativni popis odredbi koje se mogu smatrati nepoštenim, a među njima je i neopozivo obvezivanje potrošača na odredbe s kojima nije imao stvarne mogućnosti upoznati se prije sklapanja Ugovora, a tužiteljica ovdje nije imala stvarne mogućnosti s obzirom da joj nije bilo objašnjeno na koji točan način će se utvrditi visina ulazne i izlazne naknade, a tuženik je tužitelju u konkretnom slučaju naplatio jednu i drugu naknadu.

24. Dakle, u situaciji kada se o utuženoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo jer je odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga tužiteljica kao potrošač nije imala utjecaja na njezin sadržaj, već je tuženiku dano da jednostrano svojom odlukom utvrđuje visinu naknade, time je tuženik postupio suprotno načelu savjesnosti i poštenja, a time je i prouzrokovana značajna

neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a zbog čega se predmetne odredbe Ugovora o kreditu čl. 6. 1. i 7.1. imaju smatrati nepoštenim, te slijedom toga i ništetnom, slijedom čega je odlučeno kao u izreci ove presude pod točkom I.

25. U odnosu na prigovor zastare, valja istaći da je isti u cijelosti neosnovan, jer je člankom 328. ZOO-a propisano da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi, pa ne može zastarjeti zahtjev tužiteljice kojim traži utvrđenje ništetnosti članka 7.1. Ugovora o kreditu. U odnosu na zahtjev za isplatu ističe se da se radi o restitucijskom zahtjevu te je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020. zauzeto pravno shvaćanje broj: Su-IV-47/2020 prema kojem zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva, prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO-a, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora ili pojedinih njegovih odredbi, a što je u konkretnom slučaju donošenjem ove presude, pa je prigovor zastare u cijelosti neosnovan.

24. Budući da je u sporu tužitelj uspio u cijelosti to je tuženik u smislu čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a u obvezi naknaditi tužitelju cjelokupni parnični trošak i to: za sastav tužbe 200,00 EUR, za sastav podneska od 17.06.2026. 200,00 EUR, za pristup na ročište 06.07.2026. 200,00 EUR, za pristup na ročište za objavu presude 100,00 EUR, ukupno 600,00 EUR a na osnovi Tbr. 7., Tbr. 8., Tbr. 9. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (NN br. 142/12., 103/14., 118/14. i 107/15), te trošak sudske pristojbe za tužbu u iznosu od 26,55 EUR i presudu u iznosu od 26,55 EUR, a sukladno Zakona o sudskim pristojbama. (NN br. 74/95, 57/96, 137/02, 26/03, 125/11, 112/12 i 157/13, 110/15 i 118/18, u daljnjem tekstu: ZSP), time da joj nije dosuđen trošak ročišta za objavu presude jer na isto tužiteljica nije pristupila.

25. Visinu troškova zastupanja sud je dosudio imajući u vidu vrijednost predmeta spora i vrijednosti boda Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika naznačenoj u tužbi u visini od 1.327,01 EUR.

26. U odnosu na prigovor naznačenom VPS-u u potpunosti je neosnovan jer je predmet tužbenog zahtjeva utvrđenje ništetnosti, slijedom čega se primjenjuje odredba čl.19. Zakona o sudskim pristojbama kao lex specialis u odnosu na ZPP, a koja propisuje da VPS u slučaju utvrđenja ne može biti manji od 1.327,22 EUR, iako je tužitelj isti označio u nešto manjem iznosu od 1.327,01 EUR, a što nije utjecalo na visinu zahtjeva u pogledu određivanja visine troška pojedinih parničnih radnji.

27. Tako i recentna sudska praksa: “ Ovo stoga što je, i po stavu ovog suda, prvostupanjski sud, određujući vrijednost predmeta spora pri odlučivanju o troškovima žalitelja, pogrešno primijenio odredbe Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj 118/2018, 51/2023 – dalje: ZSP), koji je lex specialis u odnosu na Zakon o parničnom postupku, i to odredbu čl. 19. ZSP-a, kojom je propisano da u parnicama u kojima je predmet spora izvršenje kakve radnje, trpljenje, nečinjenje, izjava volje, utvrđivanje postojanja ili nepostojanja određenog prava ili pravnog odnosa ili utvrđivanje istinitosti ili neistinitosti neke isprave, kao vrijednost predmeta spora uzima se iznos koji je tužitelj naznačio u tužbi, ali ne manji od 1.327,22 eura. (Županijski sud u Osijeku, posl.br. GŽ-1500/2025 od 12.8.2025.)

28. Osim toga, iznos naknada koji je naplaćen tužitelju u ovom slučaju ne može biti referentan jer isplata iznosa uopće nije predmet zahtjeva, a i da jest, tada se vrijednosti zahtjeva (uključujući VPS utvrđenja) međusobno zbrajaju, a ne isključuju, sukladno odredbi čl. 37. st.1. ZPP-a.

29. Tako i još jedna recentna sudska odluka i praksa: "S obzirom na istaknuta dva tužbena zahtjeva (deklaratorni i kondemnatorni) u primjenu dolazi odredba čl. 37.st.1. ZPP-a prema kojoj se vrijednost predmeta spora određuje zbrajanjem vrijednosti postavljenih zahtjeva. Stoga je prvostupanjski sud, suprotno žalbenim navodima tuženika, pravilno primijenio materijalno pravo kada je troškove postupka odmjerio prema vrijednosti predmeta spora u iznosu od 1.400,00 eura, s obzirom da taj iznos predstavlja zbroj vrijednosti predmeta spora deklaratornog i kondemnatornog tužbenog zahtjeva, pri čemu je vrijednost deklaratornog tužbenog zahtjeva pravilno označena u skladu sa čl. 40. st. 2. ZPP-a, a kondemnatornog zahtjeva u skladu sa čl. 35.st.1. ZPP-a.

30. Pored toga, upravo deklaratorni zahtjev predstavlja prethodno pitanje za odlučivanje o pravnoj osnovanosti kondemnatornog zahtjeva zbog čega su se upravo u vezi deklaratornog zahtjeva izvodili dokazi, dok je visina zahtjeva bila nesporna, slijedom čega su troškovi postupka pretežno nastali upravo u vezi deklaratornog zahtjeva, što potkrjepljuje pravno shvaćanje da je zbroj vrijednosti predmeta spora oba zahtjeva mjerodavan za odmjeravanje troškova postupka, a ne isključivo vrijednost predmeta spora kondemnatornog zahtjeva kako to smatra tuženik." (Županijski sud u Rijeci, GŽ-1514/2025 od 21.11.2025.)

31. Slijedom navedenog tužitelju je trošak parničnog postupka dosuđen u ukupnom iznosu od 753,10 EUR, dok je tuženik zbog svega navedenog odbijen sa zahtjevom za naknadu parničnog troška, pa je stoga u pogledu parničnog troška stranaka sukladno čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a odlučeno kao u izreci ove presude pod točkom IV i V.

34. O zateznim kamatama na trošak parničnog postupka tužitelja odlučeno je na osnovi odredbe čl. 27. st. 3. Ovršnog zakona (NN br. 57/96., 29/99., 194/05. i 88/05.) i čl. 29. st. 2. Zakon o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (NN 114/22) i Uredbi o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 156/22), a počev od donošenja ove presude, tj. dana 24. rujna 2026. do isplate.

U Zagrebu, 24. rujna 2026.

Sudac:
Blaženka Butigan Matić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka prijepisa iste. Žalba se podnosi pisano u četiri istovjetna primjerka putem ovog suda Županijskom sudu.

DNA:

1. pun. tužitelja uz rješenje o sudskoj pristojbi za presudu-26,55 EUR
2. pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088d-a2772**

Kontrolni broj: **0c5b2-6073b-e074a**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.